Svenska Försvarsutbildningsförbundets yttrande över hemställan om ändringar i totalförsvarsdatalagen (2020:151) m.m.

Dnr Fö2026/01331

Svenska Försvarsutbildningsförbundet har beretts tillfälle att yttra sig över Totalförsvarets plikt- och prövningsverks hemställan om ändringar i totalförsvarsdatalagen (2020:151) m.m.

Sammanfattande ställningstagande

Svenska Försvarsutbildningsförbundet tillstyrker i huvudsak förslagen.

Förbundet delar bedömningen att utbyggnaden av civilplikten ställer ökade krav på effektiv, säker och rättssäker informationshantering mellan Totalförsvarets plikt- och prövningsverk och de myndigheter som ansvarar för grundutbildning med civilplikt.

Förbundet vill samtidigt framhålla behovet av att det fortsatta arbetet med civilpliktens utbildningssystem och informationshantering även beaktar de frivilliga försvarsorganisationernas roll i totalförsvarets personalförsörjning och utbildningsverksamhet.

Försvarsutbildarnas synpunkter

Utbyggnaden av det civila försvaret innebär ett växande behov av utbildning och kompetens. De frivilliga försvarsorganisationerna utgör en etablerad utbildningsresurs inom totalförsvaret och kan komma att medverka i utbildningsverksamhet som genomförs på uppdrag av ansvariga myndigheter.

Den föreliggande hemställan behandlar huvudsakligen informationsutbytet mellan Totalförsvarets plikt- och prövningsverk och de myndigheter som ansvarar för grundutbildning av totalförsvarspliktiga. Förbundet har förståelse för denna avgränsning.

När civilplikten successivt byggs ut bör emellertid informationshanteringen utformas så att även förhållandet till externa utbildningsaktörer är tydligt reglerat. Detta gäller särskilt när frivilliga försvarsorganisationer utför utbildningsuppgifter på uppdrag av en utbildningsansvarig myndighet.

Förbundet anser därför att regeringen i det fortsatta arbetet bör säkerställa att det finns tydliga rättsliga och praktiska förutsättningar för den informationshantering som är nödvändig för att frivilliga försvarsorganisationer ska kunna genomföra sådana uppdrag.

En sådan ordning bör bygga på principen att endast de personuppgifter som är nödvändiga för den aktuella uppgiften görs tillgängliga och att höga krav ställs på informationssäkerhet, behörighetsstyrning, spårbarhet och skydd för den enskildes personliga integritet.

Förbundet vill samtidigt understryka vikten av att utvecklingen av civilplikten och den frivilliga personalförsörjningen ses som kompletterande delar av totalförsvarets samlade personalförsörjning. Regelverk och administrativa system bör därför utformas så att de stödjer samverkan och inte skapar onödiga hinder för användningen av frivilligorganisationernas utbildningsresurser.

Avslutning

Svenska Försvarsutbildningsförbundet tillstyrker mot denna bakgrund de föreslagna ändringarna och framhåller vikten av att frivilliga försvarsorganisationers roll och förutsättningar beaktas i den fortsatta utvecklingen av civilpliktens utbildnings- och informationshanteringssystem.